

La carbonera

NARCÍS SUREDA > TEXT

EDDY KELELE > FOTOGRAFIA

Des que els frares caputxins construïren el convent de Sant Antoni, a mitjan s. XVIII, sobre unes finques adquirides als senyors de Cartellà al capdamunt del carrer de la Força, de Girona, fins que en foren expulsats pel decret de desamortització de Mendizábal, transcorregué aproximadament un segle. Durant un altre segle i escaig l'edifici es dedicà a la docència i encabí l'anomenat «Instituto Nacional de Enseñanza Media de Gerona», que hi perdurà fins entrada la dècada dels anys seixanta del s. XX.

Després, ja cedit a l'Ajuntament i mitjançant nombroses i importants obres, encabí finalment l'Arxiu Històric Municipal amb la seva biblioteca, el Centre de Recerca i Difusió de la Imatge i el Museu d'Història de la Ciutat, amb les seves sales d'exposicions permanents i temporals.

L'edifici, complex i laberíntic, conserva l'estructura aparent de l'antic convent, que presenta tres espais singulars. L'un és un curiós cementiri/crypta situat sota l'antic presbiteri de l'església. L'altre és la gran —immensa— cisterna sota el pati del claustre, i el tercer és l'espai de què tractem aquí.

No se sap si la seva construcció fou simultània a la del convent o si era anterior.

Es tracta d'un recinte excavat sota terra al qual s'accedeix a peu pla des de l'inici de la pujada de Sant Feliu, i per un curiós túnel amb escales des de la planta baixa del convent, al nivell de la Força.

En la seva volta hi ha un forat semblant a un pou que dona a la plataforma o pati superior i converteix el recinte en extremament idoni per descarregar materials i queviures a peu del camí ral i, mitjançant politges, salvar els aproximadament 13 m fins al nivell superior. Tal vegada aquesta fou la seva primera utilitat. En èpoques d'Institut i durant la guerra de 1936-1939 serví de refugi per als alumnes durant les alarmes de bombardeig aeri, i molta gent el recorda convertit en la botiga d'un carboner —una cova fonda i negra—, de la qual li ve el nom.

Ara s'utilitza com a espai per a exposicions juntament amb la cisterna, i en ambdós recintes s'installelen els pessebres d'un concurs nadalenc.

Magatzem, rebost, carbonera, refugi i espai cultural: cinc usos ben diferents per a un espai realment singular a les entranyes de Girona.

Narcís Sureda.

